

Jaume de PUIG i OLIVER

ALGUNS DOCUMENTS SOBRE ANTONI GINEBREDA, O. P. (1340?-1395)

No essent pas moltes les notícies documentals segures sobre Antoni Ginebreda, O. P., hem considerat convenient de publicar els documents transcrits més avall¹, al mateix temps que semblava oportú de resumir les dades que sobre ell ha desenterrat la recerca recent.

La publicació de les Actes dels Capítols Provincials de la Província d'Aragó de l'Orde de Predicadors pel malaguanyat A. Robles Sierra ha permès de seguir el curs dels estudis de Ginebreda des que s'incorpora en data imprecisa a l'orde dominicà. El 1355 estudia gramàtica a Barcelona sota el mestratge de Berenguer Torrenteller². Al cap de dos anys és estudiant de lògica a Barcelona, sota Guillem de Riera³. El 1358 prossegueix l'estudi de la lògica a Girona, sota Matieu Capell⁴. El 1363 estudia ciències naturals sota Domènec Serrat, a Lleida⁵. El Capítol celebrat a Estella el 1365 l'assigna a aquell mateix convent com a professor de lògica⁶. El capítol de Tarragona del 1368 l'envia a fer estudis bíblics a Barcelona, sota Bernat de Coll⁷. El 1369 el capítol de Barcelona l'assigna a l'estudi general de l'orde, a Barcelona mateix, per a estudiar teologia sota Francesc Marmand⁸. El capítol de València del 1370 l'assigna a ensenyar ciències naturals a l'estudi general de l'orde a Barcelona⁹.

Bo i esperant la continuació de la publicació de les actes dels Capítols provincials posteriors a 1370, podem ara continuar el currículum d'Antoni Ginebreda gràcies a les informacions que de les dites actes va extreure i va resumir el P. Albert Collell Costa: El 1371 és assignat a ensenyar les ciències naturals a Lleida; el 1372 és enviat a l'estudi general de Tolosa; el 1373 és lector al con-

1. La majoria foren assenyalats i no publicats el seu dia per Antoni RUBIÓ i LLUCH, *Documents per l'història de la cultura catalana mig-eval*, II, Barcelona 1921, 316. Els tres darrers són treballs recents.

2. Adolfo ROBLES SIERRA, *Actas de los Capítulos Provinciales de la Provincia de Aragón de la Orden de Predicadores correspondientes a los años 1352, 1353, 1354 y 1355*, dins «Escritos del Vedat», XXIV (1994), 294-295.

3. ID., *Actas ... correspondientes a los años 1357 y 1358*, dins «Escritos del Vedat», XXV (1995), 342.

4. ID., *ib.*, 366.

5. ID., *Actas ... de los años 1363, 1365 y 1366*, dins «Escritos del Vedat», XXVI (1996), 99.

6. ID., *ib.*, 116.

7. Vito T. GÓMEZ GARCÍA, *Actas de los capítulos provinciales de la Provincia dominicana de Aragón pertenecientes a los años 1368, 1369 y 1370*, dins «Escritos del Vedat», XXVII (1997), 259.

8. ID., *ib.*, 271; cf. més amunt, 11-12, 362 i 368.

9. ID., *ib.*, 281.

vent de Cervera; el 1376 és assignat a l'estudi general de París; el 1378 és enviat com a lector al convent de Ciutat de Mallorca; el 1380 el Capítol general de Lausana el nomena lector de teologia a Barcelona¹⁰.

Entre 1380 i 1384 fou nomenat prior del convent de Ciutat de Mallorca i allí va tenir qüestions amb els jurats i prohomos, que li mogueren procés, del qual sortí innocent i confirmat com a prior¹¹. El rei li atorgà una almoina de 1000 sous barcelonesos i manà que se li retornés tot el que alguns indegudament retenien dels seus béns i objectes personals¹². En endavant apareixerà estretament vinculat a la casa reial. Pere III l'envia el 1384 en comissió al bisbe de Vic¹³; l'any 1385 li encarrega la continuació del *Compendi historial* que escrivia Jaume Domènech i l'urgeix perquè l'acabi¹⁴: el 1386 el rei mana que se li doni el lectorat principal de teologia de l'estudi general dominicà de Barcelona¹⁵; al cap de poc, des de Figueres, el nomena predicador de la capella reial¹⁶. Joan I segueix afavorint-lo com son pare: el 1388 recomanava al papa en Jofre Boil, que li havia de parlar a favor de Ginebreda¹⁷, i el febrer del 1389 escrivia al papa i a un cardenal perquè li fos atorgat el magisteri en teologia¹⁸, qüestió en la qual insisteix l'abril següent¹⁹. El juny del mateix any el rei diu que l'ha destinat a ultramar per a certs negocis²⁰. L'agost de 1390 el rei el recomanava al papa per a l'arquebisbat de Torres, a Sardenya²¹. La petició no fou atesa, car l'octubre d'aquell mateix any fou elegit prior del convent de Barcelona²². L'any següent, en el Capítol de Saragossa fou absolt d'aquest càrrec²³. Segons el document que hem trobat a l'Arxiu Diocesà de Barcelona, el 1393 intervenia en una successió com a marmessor d'una difunta²⁴. Les actes del Capítol provincial de 1395, celebrat a Castelló d'Empúries, l'esmenten en la llista de difunts, bo i recordant els seus títols de predicador general, llicenciat en teologia i lector de la Seu [de Barcelona]²⁵.

10. Alberto COLLELL COSTA, O.P., *Escritores Dominicos del Principado de Cataluña*, Barcelona 1965, 144.

11. Cf. infra, apèndix, docs. núms. 1, 2 i 3.

12. Cf. infra, apèndix, docs. núms. 4 i 5.

13. Cf. infra, apèndix, doc. nº 6.

14. Antoni RUBIÓ I LLUCH, *Documents per l'història de la Cultura Catalana Migeval*, I, Barcelona 1908, 328-329, 333-334 i 342, docs. CCCLXIII-CCCLXIV, CCCLXX-CCLXXI, i CCCLXXXI.

15. RUBIÓ, *Documents...*, II, Barcelona 1921, 298-299, doc. CCCVII.

16. Cfr. infra, apèndix, doc. nº 7.

17. Cfr. infra, apèndix, docs. nº 8 i 9.

18. Cfr. infra, apèndix, docs. núms. 10, 11 i 12.

19. RUBIÓ, *Documents*, II, 316-317, doc. CCCXXVI.

20. Cf. infra, apèndix, doc nº 13.

21. Cf. infra, apèndix, docs. nº 14-16.

22. Cf. PETRI DE ARENYS, *Chronicon ordinis praedicatorum ab anno 1340 usque ad 1415*, ed. B.

M. REICHERT, Roma 1900, 60.

23. COLLELL COSTA, o. c., 145.

24. Cf. infra, apèndix, doc. nº 17.

25. COLLELL COSTA, o. c., 145-146.

Si situem la seva entrada en l'ordre dominicà en el moment de l'adolescència, devers els quinze anys, n'hauria viscuts uns cinquanta-cinc, i caldria datar el seu naixement entorn de 1340.

Torres Amat afirma que després de la conquesta d'Atenes pels catalans el papa el va fer bisbe d'aquella ciutat²⁶, dada que repeteixen Gams²⁷ i Bofarull, precisant la data: 1382, i afegint el darrer que hi morí el 22 de setembre del 1390²⁸. De fet, Eubel el posava, encara que amb dubte, com bisbe d'Atenes nomenat per Urbà VI el 1382²⁹. Res d'això no està ben documentat. En tot cas, el viatge a ultramar que li encomana Joan I el 1389 no era per a prendre possessió de cap bisbat. És possible que els docs. 17 i 18 que publiquem es refereixin a Ginebreda³⁰.

L'últim dels documents que publiquem esguarda molt lateralment el frare predicator. Originat per les traces i manyes d'una figura femenina que sembla entesa en l'art de moure influències, si més no perquè era esposa del coc de la reina Yolant, el document pinta una situació ambombres d'intriga. La dona en qüestió, de nom Antigona, és mare d'un noi, Joan Montserrat, que sembla ésser nebot del difunt Raimon Montserrat, del qual s'esmenta l'esposa difunta: na Montserratada. En la impossibilitat d'establir ara cap notícia certa sobre el o els matrimonis de la dona del coc reial i el o els de la família Montserrat, retindrem les dades essencials del document: Antigona intenta apoderar-se dels béns de la difunta Montserratada a profit del seu fill (nebot d'aquella?), i després, qui sap si per gestions dels marmessors, afluixa en el seu propòsit. És un petit 'flash' de vida quotidiana real, una petita finestra oberta sobre el petit món en el qual el frare predicador exercia la seva missió, ben al marge, en aquest cas, de les seves tasques literàries.

APÈNDIX

1

1384 gener 13. Montsó

ACA, Canc. reg. 1446, f. 78v-79r

Pere III demana a fra Bernat Ermengol, prior provincial dels O. P., còpia del procés fet contra Antoni Ginebreda, prior dels O. P. de Ciutat de Mallorca, pels jurats i prohomos d'aquella ciutat.

26. Felix TORRES AMAT, *Memorias para ayudar a formar un diccionario crítico de los escritores catalanes*, Barcelona 1836, 295.

27. Pius Bonifacius GAMS, *Series episcoporum Ecclesiae Catholicae quot-quot innotuerunt a Beato Petro Apostolo*, Ratisbonae 1873, 430.

28. BOFARULL, *Historia crítica de Cataluña*, Barcelona 1876, vol. V, 62.

29. Conrad EUBEL, *Hierarchia Catholica Medii Aevi*, I, Monasterii 1898, 116.

30. Així ho afirma Agustí ALTISENT, en *La disputada herència de Constança d'Anglesola (m. 1405)*, dins «Miscel.lànea en Homenatge a Joan Ainaud de Lasarte», I, PAM 1998, 386a.

Petrus etc. Religioso et dilecto nostro fratri Bernardo Ermengaudi in sacra^a theologia magistro salutem et dilectionem. Quia nos processum factum contra religiosum et dilectum nostrum fratrem Anthonium Ginebreda, priorem monasterii predictorum Ciuitatis Maioricarum, per iuratos et probos homines Ciuitatis Maioricarum, clausum et sigillatum pridie vobis missum, habemus || necessarium valde, ideo vos requirimus et monemus vobisque dicimus et mandamus quatenus processum predictum aut transumptum ipsius, clausum et sigillatum, taliter vt ei adhiberi valeat plena fides, ad nos seu nostram curiam ilico transmittatis hecque nullatenus immutetis, cum sic de certa scientia et deliberate fieri prouiderimus et velimus.

Datum in Montesono, XIII^a die januarii anno a nativitate Domini M^o CCC^o LXXX°
III°. R. et Canc.

Guillermus Poncii ex prouisione facta per Canc.
Probata.

Inscr.: Prioris Monasterii predictorum Ciuitatis Maiorice

^a post sacra seq pagina cancell

2

1384 gener 2. L'Almúnia de Sant Joan

ACA, Canc. reg. 1756, f. 133r

Havent nomenat el rei Pere III el jutge Pere Fort perquè entengui en la causa moguda contra Antoni Ginebreda, el primogènit demana a Bernat Ermengol, prior provincial, que no el tregui del priorat fins que el judici hagi conclós.

Lo primogènit.

Cum sacra teste scriptura nullus delatus, vt nostis, puniri debeat quosque ad abluenda crimina locum acceperit deffendendi, et super quibusdam obiectis religiosi fratri Anthonio ginebreda, priori conuentus Maioricarum, dominus Rex genitor noster carissimus iudicem ei concesserit Petrum Fort qui de meritis huismodi obiectorum cognoscat, volumus vosque attente rogamus quatenus contra ipsum priorem in suo prioratus officio uel alias nullam faciat nec permittatis fieri nouitatem donec in hac causa, que iam vt dicitur est incepta, determinatum et conclusum extiterit preuio iudicio quid agendum.

Datum in loco de Almunia sub nostro sigillo secreto, secunda die januarii anno a nativitate domini Millesimo CCC^o LXXX° quarto. Primogenitus.

Venerabili et religioso fratri Bernardo Armengandi in sacra pagina magistro, priori prouinciali ordinis predictorum.

Dominus Dux mandauit michi
Galcerando de Ortigis

3

1384 maig 22. Almenar

ACA, Canc. reg 1446, f. 122v

Pere III comunica als frares predicadors de Mallorca que ha manat que Antoni Ginebreda sigui restituït en l'ofici de prior del convent dels O. P. de Ciutat de Mallorca, havent resultat innocent de les acusacions que se li havien fet.

Petrus etc. Religiosis^a et dilectis nostris vniuersis et singulis fratribus conuentus^b monasterii fratrum predictorum Ciuitatis Maioricarum salutem et^c dilectionem.

Dudum scripsimus vobis cum nostra littera sub hac forma:

«Petrus Dei gratia rex Aragonum etc. Religiosis et dilectis nostris vniuersis et singulis fratribus conuentus monasterii fratrum predictorum Ciuitatis Maioricarum salutem et dilectionem. Certificati de insolenciis per fratrem Anthonium Ginebreda, priorem vestri conuentus, contra iuratos et plures singulares dicte Ciuitatis commissis temerarie, scripsimus priori prouinciali vestro, ipsum instanter monendo ac sibi expressius iniungendo quod dictum fratrem Anthonium a suo prioratus officio ammoueat, et tam ipsum quam ceteros dicti conuentus fratres quos super hiis culpabiles repererit penis puniat debitibus prout decet. Quo circa vobis et cuilibet vestrum dicimus et mandamus expresse quatenus dicto vestro priori uel aliis dicti vestri conuentus fratribus nullatenus adhæreatis super talibus de quibus scandalum de facili sequi posset. Certificantes vos quod si aliquis vestrum ad similia comittenda temerario ausu proruperit, penam condignam indubie reportabit. Datum in Montesono sub nostro sigillo secreto, quinta die nouembris anno a nativitate Domini M^o CCC^o LXXX^a tertio. Rex Petrus».

Nunc autem informati veridice dictum priorem non mereri deiectionem prioratus predicti, scripsimus per nostras litteras dicto priori prouinciali vt, sicut de facto pocius quam de iure ipsum a regimine dicti prioratus amouit, ipsum eidem restituat, omni contradictione cessante. Quapropter^d harum serie vobis predica notificantes, reuocata littera preinserta, ipsi priori adhæreatis prout ante, preinserta littera aut alii in contrarium a nostra curia obtentis obsistentibus nullo modo. Datum in loco de Almanario, XXII^a die Madii, anno a nativitate Domini Millesimo Trecentesimo Octagesimo Quarto. R. Conc.

Michael de Bordello ex provisione facta per dominum Canc. Probata.

^a ms religiosis ^b ms conuentibus ^c post salutem seq gratiam cancell ^d post quapropter seq serie cancell

4

1384 setembre 13. Vilafranca del Penedès

ACA, Canc. reg 1285, fol 173r

Pere III concedeix a Antoni Ginebreda una almoyna de mil sous barcelonesos.

Petrus etc. Ffideli consiliario et thesaurario nostro Petro de Vallo salutem et gratiam.

Mandamus vobis quatenus de peccunia curie nostre que penes vos est vel erit solutis religioso et dilecto nostro fratri Anthonio Ginebreda, ordinis predicatorum, vel cui sui loco voluerit, mille solidos barchin. quos sibi diuini intuitu numinis elemosinarie duximus presencium serie concedendos. Et in solucionem recuperetis inde aprocham et presentem.

Datum sub nostro sigillo secreto^a in Villafranca Penitentis, XIII die septembbris anno a nativitate Domini M^o CCC^o LXXX° quarto. Rex Petrus.

Dominus Rex mandavit
mihi Bartholomeo Siruent

^a sub ... secreto *interlin*

5

1384 setembre 24.
Vilafranca del Penedès

ACA, Canc. reg 1446, fol 193r-v

Pere III mana que siguin restituïts a Antoni Ginebreda els seus llibres, comptes i altres pertinències que alguns habitants de Mallorca retenen indegudament.

Petrus etc. Dilecto consiliario nostro Ffrancisco ça Garriga, militi gerenti uices gubernatoris in regno Maioricarum, vel eius locumtenenti, ceterisque officialibus nostris dicti regni ad quos spectet, salutem et dilectionem.

Cum, vt ex supplicatis nobis reuerenter per religiosum et dilectum nostrum fratrem Anthonium Genebreda, priorem conuentus monasterii fratrum predicatorum Ciuitatis Maioricarum accepimus, non nulli ciues et habitatores huius Ciuitatis teneant et habeant penes se libros, jocalia, compota seu compotorum quaterna et alias res et bona sua que ipse tam in nostra curia quam alibi infra Catalonia necessaria habet, dicimus et mandamus vobis et vestrum cuilibet expresse et de certa scientia sub nostre ire et indignacionis incursu penaque mille morabatinorum auri, quatenus, vi sis presentibus, compellatis fortiter omnes et singulos ciues seu habitatores dicte Ciuitatis Maioricarum quos libros, jocalia, compota seu compotorum quaterna aut alia bona dicti fratrī Anthonii quecumque sint tenere seu penes se habere sciueritis, ad restituendum et deliberandum ipsa plene et integre, omnibusque sublati maliciis et dilacionibus, procuratori ipsius fratrī Anthonii, vel cui voluerit loco sui. Et caueatis quod nullam excepcionem || ponatis circa hec, quia sic de certa scientia volumus fieri et iubemus.

Datum in Villafranca Penitentis, XXIIII^a die septembbris anno a nativitate domini MCCCLXXXIII^o. Vedit Canc.

Bonanatus Egidii
mandato Regis facto per Canc.
Probata.

6

1384 octubre 10. Vilafranca del Penedès

ACA Canc. reg 1285, f. 188v

Pere III envia Antoni Ginebreda en comissió al Capítol de Vic.

Rex Aragonum. Hiis diebus in fauorem dilecti consiliarii et auditoris curie nostre Petri de Podiolo, licenciati in Decretis, precentoris Elnensis ecclesie, vobis per alias litteras scripsimus pro canonicatu et prebenda in ecclesia Vicensi quamprimo vacaturis, ut in dictis litteris potuistis lacius intueri.

Nunc autem, quia dicti consiliarii nostri poscentibus meritis hec cordi habere per amplius nequiremus, religioso ac dilecto domestico nostro fratri Anthonio Ginebreda aliqua super premissis comisisimus per eundem vobis oretenus explicanda, vos et vnumquemque vestrum, de quibus circa hec indubitatam spem gerimus, toto mentis affectu precantes quod hiis que vobis ex parte nostra idem frater Anthonius dixerit plene creditis ac si nostro proprio organo dicerentur.

Datum in Villafranca Penitensi sub nostro sigillo secreto, decima die octobris anno a nativitate domini M^o CCC^o LXXX° III°. Rex Petrus.

Dirigitur Capitulo vicencis Ecclesie.
Dominus Rex mandavit mihi
Bartholomeo Siruent.

7

1386 novembre 12. Figueres

ACA, Canc. reg 1290, f. 49v

Pere III nomena Antoni Ginebreda predictor de la capella reial.

Rex Aragorum.

Etsi cunctorum in mentibus populorum semen seri optimum, quod est verbum Dei, ge[n]er]ali caritate affecti audie cupiamus, specialiter tamen in nostrorum cordibus subditorum et presertim familiarium et domesticorum nostrorum, quorum nobis maior nobis inest cura, et ex quorum profectu proficit nostrum consilium, a quo res publica regimen sumit et statum, accurias gliscimus id emitti.

Hinc quidem nuper nutu diuino proinde ordinauimus ut consiliarii et domestici nostri per aliquem sufficientem predicatorem in nostra salubriter euangelitzentur capella, qua omnes quasi convenient diebus dominicis quibuslibet et festiuis, ut hoc salutiferum semen in eis uelut in terra bona et optima nedum oriatur set inde pullulet ampla seges, ex qua nos sani consilii et populi regie dispensacioni crediti boni exempli ac quipe iusticie pulmentum assumamus pariter et assumant.

Quare vos, quem ad id habilem et ydoneum nouimus diuino munere ab experto, rogamus et in Domino exortamur ubisque pio affectu mandamus quatenus Curiam nostram iugiter sequendo istud onus ob Dei reuerenciam et horum nostrorum interuentum precaminum assumatis, nobis quippe inde placidum seruitium impensurus.

Datum in villa de Ffígueris sub nostro sigillo secreto, XX^a die nouembris anno a nativitate domini Millesimo CCC^o LXXX° quarto. Rex Petrus.
Dirigitur fratri Anthonio Ginebreda de ordine predicatorum.

Dominus Rex mandavit mihi
Bartholomeo de Auellaneda.

8

1388 octubre 23. Saragosa

ACA, Canc. reg. 1870, f.63v-64r

Joan I recomana al sant pare en Jofre Boil, que li ha de parlar a favor d'Antoni Ginebreda.

Sanctissime ab beatissime pater. Ad laudabilia virtutum merita, quibus Altissimus personam dilecti et religiosi capellani nostri fratris Anthonii Ginebreda, ordinis predicatorum, multipliciter decorauit, dirigentes oculos nostre mentis, non nulla comisimus dilecto procuratori nostro Jaufrido Boil, nunc de mandato nostro ad Curiam 11 uestre beatitudinis accedenti, in eiusdem fratris Anthonii fauorem nostri parte eidem beatitudini referenda.

Quamobrem sanctitati vestre humiliter supplicamus quatenus relationibus eiusdem procuratoris fidem, si placuerit, plenariam adhibentes, ea de quibus ipse ex parte nostra in eiusdem capellani nostri fauorem vestre beatitudini supplicabit dignemini benignius exaudire. Nam ex hoc vestra sanctitas nobis, qui eidem capellano afficimur mente sincera, gratiam faciet singularem.

Almam personam vestram conseruare dignetur Altissimus Ecclesie sue sancte regimi incolumem per tempora longiora. Datum Cesarauguste sub nostro sigillo secreto, XXIII^a die octobris anno a nativitate Domini M^o CCC^o LXXX° octauo. Rex Johannes.

Dominus Rex mandaviti mihi
Bernardo de Jonquerio

9

1388 octubre 23. Saragosa

ACA, Canc. reg 1870, f. 64r

La mateixa recomanació és feta al cardenal de Viviers, Pere de Sortenac.

Reuerende pater et amice carissime. Quia dilecto procuratori nostro Jaufrido Boil, nunc de mandato nostro ad Romanam Curiam accedenti, non nulla comisimus, paternitati vestre in fauorem dilecti et religiosi capellani nostri fratris Antonii Ginebreda, ordinis predicatorum, nostri ex parte oretenus referenda, paternitatem eandem rogamus attente quod amplius eidem procuratori in hiis que ipse in ipsius cappellani fauorem eidem paternitati retulerit nostri parte velitis credere tanquam nobis.

Datum Cesarauguste sub nostro sigillo secreto, XXIII^a die octobris anno a nativitate Domini M^o CCC^o LXXX° VIII°. Rex Johannes. Dirigitur Cardinali Viuariensi.

Dominus Rex mandavit mihi
Bernardo de Jonquerio.

10

1389 febrer 10. Montsó

ACA, Canc. reg. 1870, f. 151v

Joan I escriu al papa demanant-li que Antoni Ginebreda pugui obtenir la llicència en teologia.

Audito, pater sanctissime, quod supplicacio vestre beatitudini pridem facta verbo-tenus nostri ex parte per dilectum procuratorem nostrum Jaufredum Bohil, virtute credencie litteratorie sibi commisso, in fauorem religiosi et dilecti capellani nostri fratris Anthonii Ginebreda, predicatorum ordinis, nondum exaudiri promeruit, quia eius obtentum nostris tenemus impressum affectibus, nedum ex impensis nobis salutiferis et grandibus quippe seruiciis et que iugiter impenduntur per fratrem eundem, sed pocius ex suis meritis laude dignissimis, cum sit testimonio asserentes (!) veridico, religione clarens, profunda scientia peditus, predicationis fulgore et aliarum virtutum vberitate suffultus, supplicamus iterum quanto reuerencius et humilius possumus, quatenus credentes firmissime hiis que pro parte nostra beatitudini vestre in dicti fratris fauorem predictus procurator noster exponet, dignemini, pie pater, illa misericorditer exaudire. Istud namque adueniet nobis gratissimum et proinde dignas laudes et gratias vestre beatitudini referemus, quam conseruare dignetur Altissimus ecclesie sue sancte incolument feliciter in longevum.

Datum in villa Montissoni sub nostro sigillo secreto, X^a die februarii anno a nativitate Domini M^o CCC^o LXXX° IX°. Rex Johannes.

Dominus Rex mandavit
mihi Bartholomeo Siruent.

11

1389 febrer 10. Montsó

ACA Canc. reg 1870, fol. 151v

Joan I recorre altra vegada al Cardenal de Viviers.

Reuerende pater et amice carissime. Paternitatem et amicitiam vestram, de qua spem gerimus vberem ab experto, rogamus affectu quo possumus ampliori quatenus his que in fauorem religiosi et dilecti capellani nostri fratris Antonii Ginebreda, ordinis predicatorum, ad cuius promotionem honoris ex corde afficimur, vobis nostri pro

parte dilectus procurator noster Jaufredus de Bohil exponet, velitis nostri contemplacione honoris firmissime credere et illa complere operis per effectum.

Ex hoc namque complacebitis nobis quam plurimum et pro inde tenebimus vobis ad merita gratiarum.

Datum in villa Montissoni sub nostro sigillo secreto, X^a die februarii anno a nativitate Domini M^o CCC^o LXXX° IX°. Rex Johannes. Dirigitur Cardinali Viuariensi.

Dominus Rex mandavit
mihi Bartholomeo Siruent.
Probata.

12

1389 febrer 10. Montsó

ACA Canc. reg 1870 f. 152r

Joan I insisteix en la petició a favor de fra Antoni Ginebreda

Rex Aragorum.

Nouiter intellecto quod nondum fuit supplicatio exaudita quam per vos nostri pro parte iussimus offerri verbotenus domino summo pontifici in fauorem religiosi et dilecti capellani nostri Anthonii Ginebreda, de ordine predicatorum, super optentu licencie sui monasterii in theologica facultate, quia effectu supplicationis huiusmodi summe optamus et propterea scribimus domino pape iterum super isto, vobis credenciam committentes, dicimus et mandamus vobis quatenus litteras suas sibi et eciam Cardinali Viuariensi transmittimus presentibus alligatas presentetis confestim et credenciam explicetis iam dictam prouide et succinte, et cum efficacia insistatis et operemini taliter quod dicta nostra supplicatio beneficium celeriter consequatur exaudicionis optate.

Datum in villa Montissoni sub nostro sigillo secreto, X^a die februarii anno a nativitate Domini M^o CCC^o LXXX° IX°. Rex Johannes.

Dominus Rex mandavit
mihi Bartholomeo Siruent.
Probata.

13

1389 juny 28. Montsó

ACA, Canc. reg. 1872, f. 101v

Joan I ha destinat Antoni Ginebreda a ultramar per a determinats afers de la cort.

Rex.

Quoniam ad clima vtramarina pro certis curie negotiis peragendis ibidem religiosus dilectusque cappellanus noster frater Anthonius Genebreda, quem religiosus et

dilectus noster frater Alfonsus de Sancto Marcho, vestri ordinis, qui in curia nostra remansit, habebat in socium, fuit per nos nuperius destinatus, et ideo dictus ffrater Alfonsus remaneat sine socio aliquali, ordoque eius exposcat consocium fratrem aliquem secum esse, volumus vosque attente rogamus quatenus dicto fratri Alfonso aliquem fratrem vestri ordinis illico transmittatis, cuius valeat ille, donec dictus frater Anthonius reuenerit, societate letari.

Datum in Montesono sub nostro sigillo secreto, vicesima octaua die junii anno a nativitate Domini M^o CCC^o LXXXIX. Rex Johannes.

Dirigitur priori monasterii Predicatorum Osce.

Dominus Rex mandavit mihi
Bernardo de Jonquerio.

14

1390 agost 4

ACA, Canc. reg 1959, f. 91v

Joan I demana al papa que concedeixi a Antoni Ginebreda l'arquebisbat de Torres, a Sardenya.

Clementissime pater. Pridie^a sanctitati vestre aliis nostris litteris recolimus supplicasse vt de Archiepiscopatu Turritanensis ecclesie insule nostre Sardinie nunc vaccante, donec nostra super his erga vestram beatitudinem geminata intercessio extisset, nemini prouidere Eadem vestra Sanctitas dignaretur. Cum itaque, pater sancte, quam plurimum cupiamus de ipsa dignitate in talem personam per Vestram Santitatem prouideri que regimini ipsius ecclesie preesse voleat pariterque prodesse et qua ipsum Sardinie regnum, velut nobis carum, suscipiat incrementum, sanctitati vestre supplcamus humillime et ex corde pro speciali munere depositentes, ut de Archiepiscopatu vacante predicto religioso et dilecto nostro fratri Anthonio Genebreda, ordinis sancti Dominici, nostre capelle predicatori, religione claro, honestate decoro, scientia predito, obtimo predicatori aliisque virtutum donis multipliciter prepollenti, dignetur ipsa vestra Sanctitas et nulli aliis nostri honoris intuitu et suorum meritorum obtentu, cum omni inde plenitudine mira prouidere. Ex his enim, sanctissime pater, nobis ad gratiam et donum utique singularem ascribemus. Qui merita disponit almam personam vestram conseruare dignetur regimini Ecclesie sue sancte feliciter et votiuiter.

Datum Barchinone sub nostro sigillo secreto, IIII^a die Augusti anno a nativitate Domini M^o CCC^o XC^o. Rex Johannes.

Eius humilis et deuotus filius
Johannes Aragonum Rex.
Dominus Rex mandavit mihi
Bernardo de Jonquerio.

^a Cfr. ACA Canc., reg. 1959, f. 88r-v

15

1390 agost 4. Barcelona

ACA, Canc. reg. 1959, f. 102r

La mateixa petició és recomanada al cardenal de Viviers.

Reuerende pater et amice carissime. Nos scribimus domino summo pontifici nostris alius litteris in hunc modum: «Clementissime pater, pridie sanctitati etc.», ut supra proxime, plurimumque cordi nostro insiseat (*sic*) in predictis salubriter exaudiri, ideo paternitatem vestram uotis nostris liberalem atque prouidam (?) ducimus affectu maximo deprecandam vt pro expedicione uotiuia in preinserta littera contentorum sic nostri honoris apud dominum summum pontificem insistere et partes vestre sollicitudinis apponere placeat et velitis, quod vestro mediante suffragio premissa nostra supplicatio ad effectum veniat perobatum. Nam ex his nostre non modicum voluntati complacabitis perindeque vobis ad merita tenebimur gratiarum.

Datum Barchinone sub nostro sigillo secreto, IIII^a die Augusti anno a nativitate Domini M^o CCC^o XC^o. Rex Johannes.

Dirigitur Cardinali Viuariensi.

Idem. Probata.

Similes due littere sub eisdem data, signo atque mandato fuerunt expedite et misse scilicet vna Cardinali Valentino et alia Cardinali...

16

1390 agost 4. Barcelona

ACA, Canc. reg. 1959, f. 102r

La mateixa petició és recomanada a Berenguer Riera, promotor d'afers a la Cúria.

Rex Aragonum.

Noueritis nos in fauorem religiosi et dilecti nostri Anthonii Genebreda, ordinis sancti Dominici, nostre capelle predicatoris, scribere^a domino summo pontifici prout continet cedula presentibus interclusa. Et cum ea que petimus sint quamplurimum cordi nostro affixa, vobis dicimus et mandamus quatenus dictum dominum summum pontificem insistatis taliter quod ea que in fauorem dicti fratri Anthonii petimus, vestro mediante auxilio, debitum sortiantur effectum et vobis teneamur ad merita gratiarum.

Datum Barchinone sub nostro sigillo secreto, IIII die augusti anno a nativitate domini Millesimo CCC^o XC. Rex Joannes.

Dirigitur Berengario Riera.

Similis littera sub eisdem data, signo atque mandato fuit missa.

^a ms scribero

17

1392 gener 27. Barcelona

ACA Canc., reg. 1960, f. 28r.

Joan I apressa Pere de Beviure a casar-se amb Constança d'Anglesola

Lo rey.

Manam vos que vista la present façats ço per què sots anat, car nós ja sabem tot clar la intenció de la noble na Constança d'Anglesola que per nostra reuerència e honor ha promès de fermar e fer ab vós matrimoni, segons creença a nós per lo reuerent pare en Christ l'archabisbe de Athenes de part de la dita nobla explicada. E de fet siats ab nós sens falla, com per alguns urgents affers vos hajam fort necessari.

Dada en Barchinona sots nostre segells secret, a XXVII dins de janer del any MCCCXCII. Rex Johannes.

Digitur Petro de Beuiure Secretario
Dominus Rex mandavit mihi
Petro de Ponte
probata

18

1392 gener 27. Barcelona

ACA Canc., reg. 1960, f. 28v

Joan I apressa Constança d'Anglesola a casar-se amb Pere de Beviure

Lo rey.

Per lo reuerent pare en Christ l'archabisbe de Athenes hauem reebuda vna vostra letra de creença per vós al dit archabisbe commanada sobre lo matrimoni feedor entre vós e'l feel secretari nostre en Pere de Beuiure.

E regraciant vos com per reuerència nostra volets fer lo dit matrimoni, pregam vos que aquell metats de fet en obra ab degut acabament.

Certificant vos que ns en ffaires agradable seruey. E que haurem vós e vostres fets per recomanats.

Dada en Barchinona, sots nostre segells secret, a XXVII dies de janer del any MCCCXCII. Rex Johannes.

Digitur nobili Constancie de Angularie.

Idem
probata

1393 gener 16-20; febrer 3. Barcelona

ADB, Reg. Verbalium 5
(1391-1405), f. {59}v

Antoni Ginebreda intervé en la marmessoria de na Montserratada, els béns de la qual pretén emparar Antigona Burgués a favor del seu fill.

Anno a nativitate Domini M CCC XCIII^o die jonis XVI die januari.

Guillermus Ros, sagio presentis curie, retulit mandato domini Petri Fresch v[ices] g[erentis] domini Officialis, ad instantiam domine Antigone, matris Johannis de.n Montserrat, se emparasse^a venerabilibus et religiosis Anthonio de Ginabreda, de ordine Predicotorum, et fratri Galcerando Ballistarii, de ordine augustinorum, ac Johanni^b de Sancto Ilario, beneficiato in Sede barchin., manumissoribus domine^c Monserrada quondam que fuit uxor Raymundi Monserrat^d, omnes pecunias, bona et res que habeant^e et teneant vel al manus ipsorum stent, que sint dicte manumissorie et eidem pertineant quauis causa. Quam emparam dixit presenti die superius nominatis.

Die sabbati XX die januarii anno M CCC XCIII discretus Jaspertus de Vilagrassa procurator et actor dictorum manumissorum cum instrumento ad oculum ostento firmauit de iure dicte domine Antigone super omnes questionem, petitionem et demandam quas ipsa habeat vel habere intendat aliqua ratione aduersus dictos manumissores et bona dicte manumissorie aliqua^f ratione. Et promisit comparere diei (!) et diebus, horis et locis per dictum dominum officialel vel eius vicesgerentem assignandis et iudicio sisti, iudicatum solui, cum suis clausulis vniuersis, obligando inde bona omnia ipsius manumissorie^g. Que quidem firma iuris fuit intimata dicte Antigone per G. Ros sagionem presentis curie, vt rediens retulit, die martis XXX^a die Januarii predicti.

Die lune intitulata tercia die februari anno a nativitate Domini M^o CCC^o XC tertio, domina Antigona vxor Johannis Burgués ciuis barchin. et coqui illustrissime domine Regine Aragonum, nomine et vt coniuncta persona Johannis Montserrat filii sui, dixit verbo gratis et scienter ac consulte quod ipsa renunciauit et renunciabat^h empare per ipsam vel nomine ipsius ac pro irrita et cancellata habuit et habere voluit, facte super bonis domine Montserratada quondamⁱ super [.... ..]dis[...]existentibus [....] ipsius manumissores vel pertinere debentibus, presentibus testibus [ad] hec vocatis Johanne de Busquetis, Raimundo [...]ni et Johanne de Campo ciuibus barchin.

^a post emparasse seq discreto Johanni de Sant Ilario beneficato in sede barchinon. omnes peccunias et res que teneat vel dare cancell ^b ac Johanni barchin, *interlin*

^c post domine seq antigona *interlin cancell* ^d post Montserrat seq patris dicti Johannis Montserrat cancell ^e post habeant seq de cancell ^f aliqua ratione ... cum suis *in calce* ^g post manumissorie seq que quidem empara fuit notificata cancell ^h post renunciabat seq empare cancell ⁱ post quondam seq ac cancell